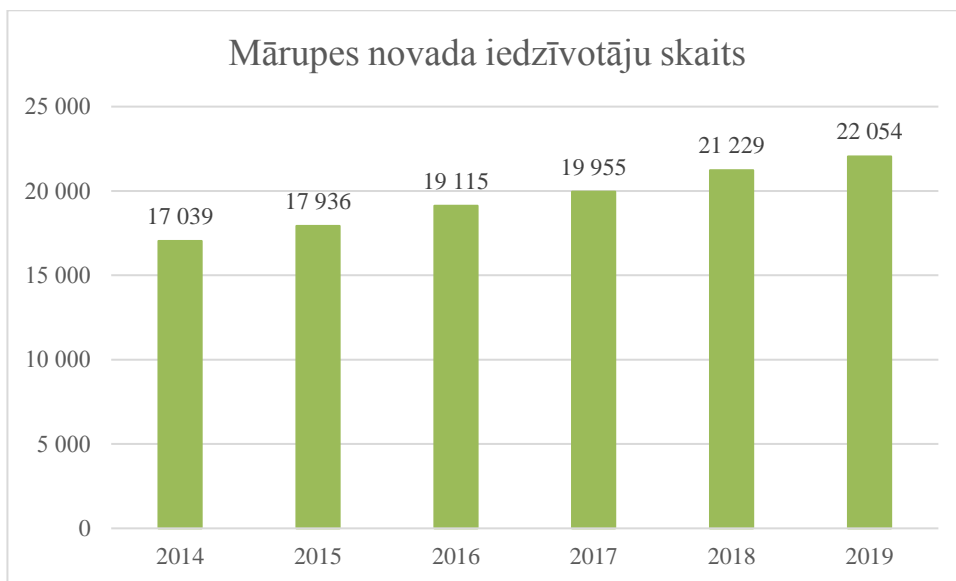

Paskaidrojuma raksts un domes priekšsēdētāja ziņojums

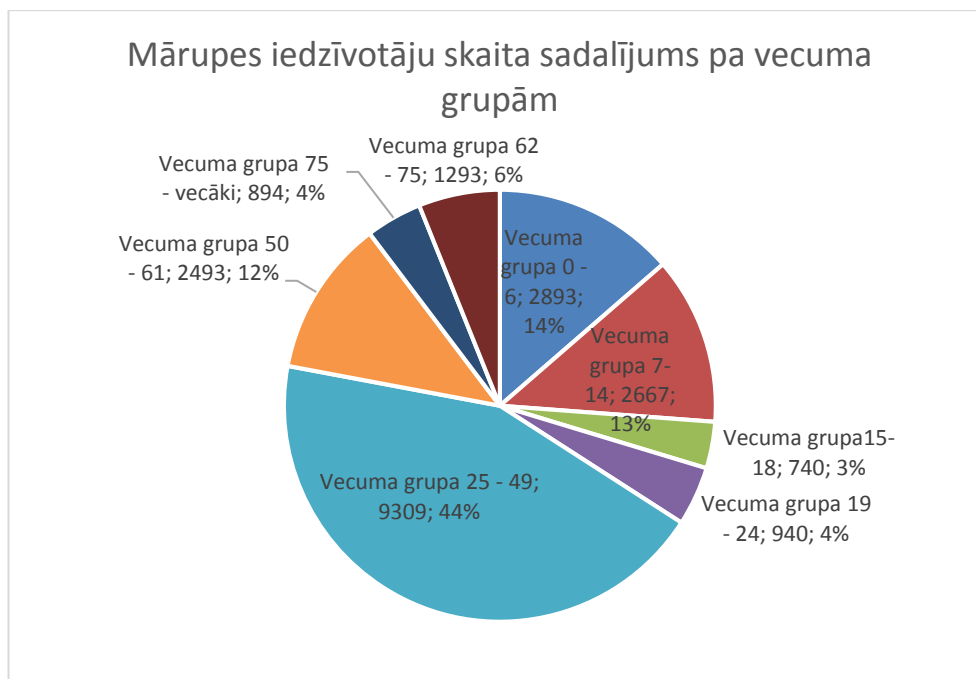
Mārupe ir vieta ar potenciālu. Mārupe ir viena no Pierīgas teritorijas pašvaldībām, kas atrodas nemitīgā attīstībā. Šeit notiek intensīva dzīvojamās un darījumu teritorijas attīstība, bet vienlaikus saglabājas lauksaimniecība un lauku ainavas, novads aizņem 104,02 km² platības.

Pašvaldībā turpina pieaugt iedzīvotāju skaits. 2019.gada 1.janvārī dzīves vietu deklarējuši bija **22 054** iedzīvotāji, bet 2018. gada sākumā bija 21 229 iedzīvotāji, saglabājot pozitīvu tendenci iedzīvotāju skaitā.

Datu avots: Reģionālās attīstības indikatoru modelis. PMLP dati

Pašvaldības galvenā prioritāte ir bērni un jaunieši un līdz ar to izglītības joma, jo reizē ar intensīvo ciematu paplašināšanos novadā strauji palielinājās iedzīvotāju, īpaši jaunu ģimeņu ar bērniem, skaits. Saskaņā ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (turpmāk – PMLP) datiem, Mārupes novadā 44 % no iedzīvotājiem ir vecuma grupā no 25 līdz 49 gadiem.

Datu avots: Reģionālās attīstības indikatoru modelis. PMLP dati

Latvijā kopumā 2018.gadā salīdzinot ar situāciju 2017.gadā turpinājās iedzīvotāju skaita samazināšanās. 2018. gada sākumā Latvijā dzīvoja 2 109 742 iedzīvotāji, kas ir par 19 578 mazāk kā 2017.gada sākumā. Iedzīvotāju skaits samazinās arī Rīgas reģionā. Iedzīvotāju skaita palielinājums novērojams tikai Pierīgā. Mārupes novadā šajā laika posmā iedzīvotāju pieaugums bija par 1274 personām. Savukārt uz 2019.gadā 1.janvāri palielinājums ir par 825 personām. Mārupes novadā iedzīvotāju vidū joprojām vīrieši ir vairāk kā sievietes: vīrieši 10 849 jeb 51,10%, bet sievietes 10 380 jeb 49,90%.

Pašvaldībā turpina pieaug nodarbinātības līmenis, pieaug arī novadā reģistrēto uzņēmumu skaits. Turpina samazināties bezdarba līmeniskas. 2018.gada decembrī tas ir 2.8%.

Pašvaldības darbības finansiālo pamatu veido budžets, kas ir svarīgākais instruments pašvaldības autonomo funkciju izpildes nodrošināšanai, ekonomisko un sociālo vajadzību sabalansēšanai un teritorijas ilgtspējīgai attīstībai.

Mārupes novada pašvaldības budžets 2019. gadam sastāv no pamatbudžeta un speciālā budžeta, ko veido attiecīgas ieņēmumu, izdevumu un finansēšanas daļas. Ziedojumu budžets netiek plānots. Pašvaldība ir ņēmusi vērā visu nozaru intereses un centusies sabalansēt pieejamos finanšu līdzekļus tā, lai nodrošinātu uzlabojumus sabiedrībai svarīgās jomās saskaņā ar pašvaldības attīstības plānošanas dokumentos noteiktajiem mērķiem (saistošo noteikumu par Mārupes novada pašvaldības 2019.gada budžeta apstiprināšanu 5.pielikums).

Par budžeta prioritārajām jomām 2019. gadā ir noteikta izglītības jomas attīstība, novizot šim mērķim 57% no plānotajiem izdevumiem (pedagogu atalgojums no janvāra līdz augustam), un sabiedriskās infrastruktūras uzlabošana, kā arī spēja nodrošināt pašvaldības finanšu stabilitāti ilgtermiņā, īstenojot fiskālās politikas principus.

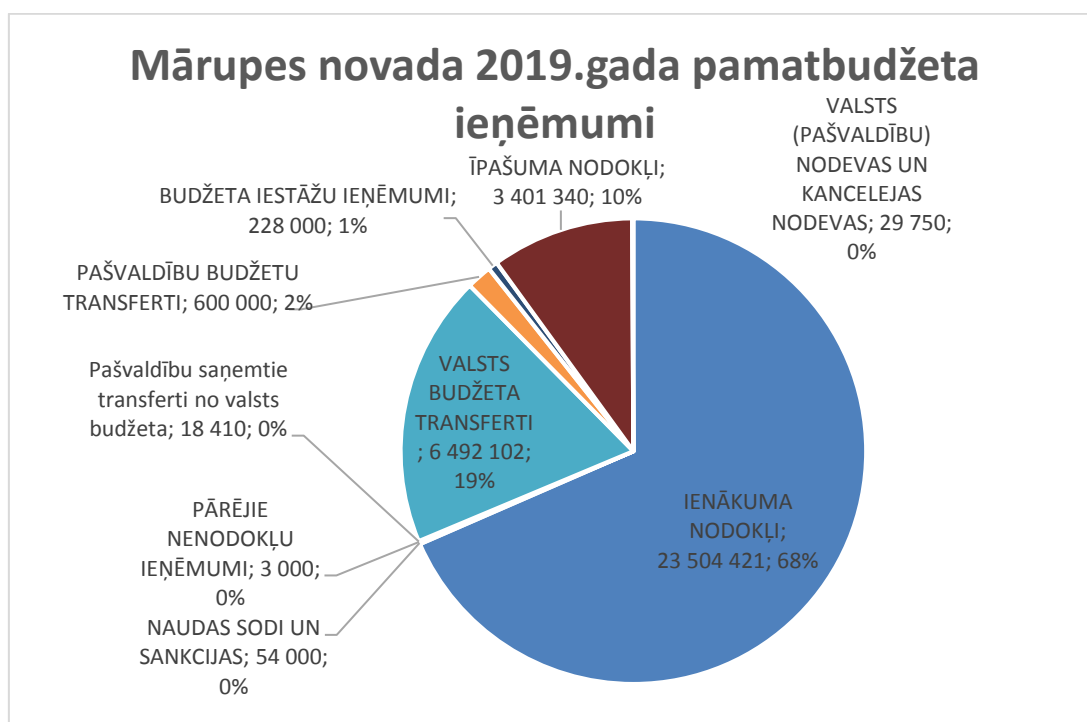
Skaitliskā informācija par budžeta ieņēmumiem un izdevumiem pa struktūrvienībām un budžeta klasifikāciju ir norādīta saistošo noteikumu par Mārupes novada pašvaldības 2019.gada budžeta

apstiprināšanu” 1., 2. un 3.pielikumā. Budžeta finansēšana saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto klasifikāciju norādītā 4.pielikumā.

Ieņēmumi

Budžeta ieņēmumi plānoti **34 331 023 EUR** kopsummā un tos veido nodokļu ieņēmumi, nenodokļu ieņēmumi (no uzņēmējdarbības, nodevām, sodiem un sankcijām), pārējie nenodokļu ieņēmumi (no pašvaldības īpašuma iznomāšanas, pārdošanas un no nodokļu pamatparāda kapitalizācijas), ieņēmumi no iestāžu sniegtajiem maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi, kā arī transferti (mērķdotācijas, kas tiek saņemtas no atsevišķām ministrijām un pašvaldībām un paredzētas galvenokārt pedagogu darba samaksai, kā arī ES fondu finansēto projektu īstenošanai un pašvaldību maksājumiem par izglītības pakalpojumiem).

Pašvaldības pamatbudžeta kontu atlikums uz 2019.gada 1.janvāri bija 5 940 175 EUR.

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa (IIN) prognoze ir 23 504 421 EUR, par 630 700 EUR vairāk, nekā 2018. gadā faktiski saņemts. Papildus plānota arī speciālā IIN dotācija 2018.gadā 359 934 EUR apmērā, bet 2019.gadā 891 742 EUR.

Nekustamā īpašuma nodokļa (NĪN) prognoze par zemi - 1 714 840 EUR, par ēkām – 977 608 EUR, par mājokļiem un inženierbūvēm – 378 892 EUR. Kopā ar plānotiem ieņēmumiem par iepriekšējo gadu parādiem ir 3 401 340 EUR.

Valsts mērķdotācija pedagogu darba samaksai un darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām līdz mācību gada beigām ir plānota 2 479 360 EUR apmērā. Kopā ar mērķdotāciju Mūzikas un mākslas skolas pedagogu atlīdzībai 176 759 EUR, dotāciju

asistentu pakalpojumu nodrošināšanai, kolektīvu vadītāju darba samaksai, dotāciju brīvpusdienu nodrošināšanai 1. – 4.klasei un valsts budžeta projekta Skolas soma īstenošanai paredzēto finansējumu ir 3 013 265 EUR apmērā, kas kopā ar Eiropas Savienības projektu īstenošanai paredzētiem transfertiem, IIN speciālo dotāciju EUR un valsts finansējumu Eiroparlamenta vēlēšanām ir 3 478 837 EUR, kas kopā ir 6 492 102 EUR.

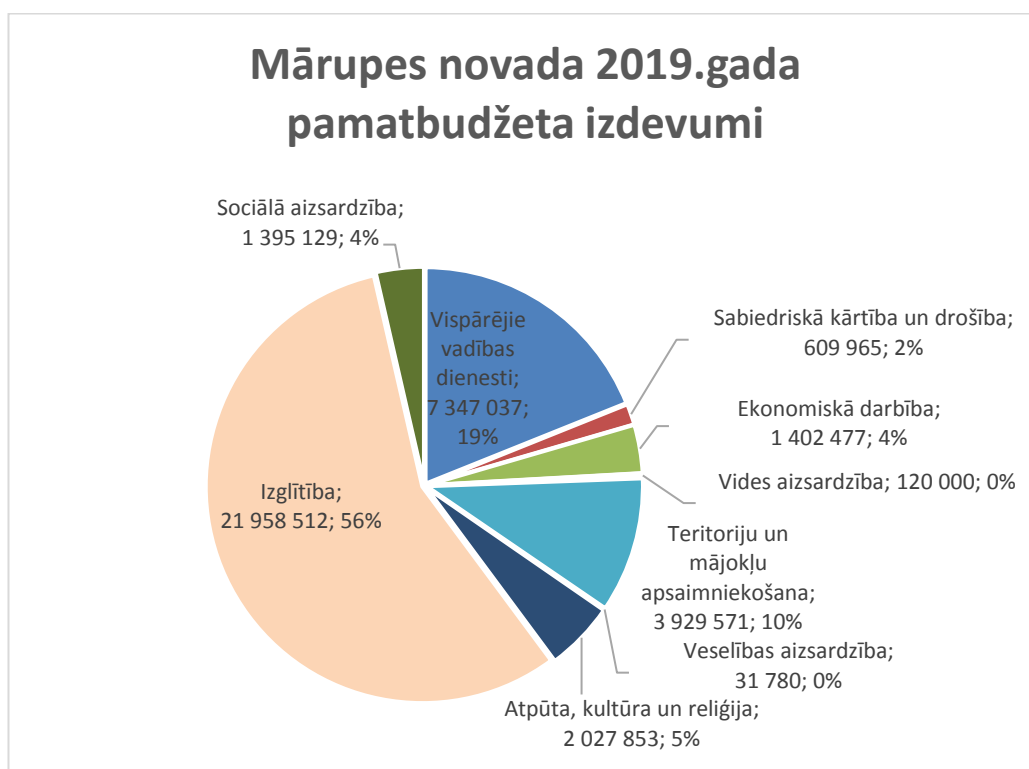
Nenodokļu ieņēmumi (piemēram kapu vietas izveidošanai, apdrošināšanas gadījumi) plānoti 3 000 EUR apmērā, ieņēmumi no sodiem un sankcijām plānoti 54 000 EUR apmērā, valsts un pašvaldības nodevas 29 750 EUR apmērā, valsts budžeta transferts deinstitucionalizācijas pasākumiem sociālajā jomā 18 410 EUR.

Maksas pakalpojumus un citus pašu ieņēmumi plānoti 228 000 EUR apmērā, ko veido ieņēmumi no vecāku iemaksām Mūzikas un mākslas skolā, līdzmaksājumi Mārupes Sporta centra sniegtajiem pakalpojumiem, pašvaldības telpu un zemju nomas maksas, biļešu pārdošanas, ieņēmumiem par maksas pakalpojumiem lokālpilānu un detalplānu izstrādei.

Pašvaldības budžetu transferti plānoti 600 000 EUR apmērā, kas ir finansējums no pašvaldību savstarpējiem norēķiniem par izglītojamiem.

Izdevumi

Budžeta izdevumi plānoti **38 822 324 EUR** apmērā (neieskaitot Valsts kases aizņēmumu pamatsummas atmaksas).

Vispārējie valdības dienesti

Izdevumi plānoti 7 347 037 EUR apmērā jeb 19% no kopējiem izdevumiem un tie paredzēti pašvaldības darbības nodrošināšanai, finanšu vadībai un klientu apkalpošanai, t.sk.:

- Administrācijai 1 246 908 EUR;
- Vēlēšanas 20007 EUR;
- Iemaksai pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondā 5 510 191 EUR;
- Pašvaldības aizņēmumu darījumi Valsts kasei 160 000 EUR;
- Domes deputātu darba nodrošināšanai 409 931 EUR.

2019.gadā izmaksas plānotas mazākas kā 2018.gadā. Ņemot vērā situāciju, ka Valsts budžets 2019.gadam nav apstiprināts, finansējums plānots piesardzīgi.

Sabiedriskā kārtība un drošība

Izdevumi plānoti 609 965 EUR apmērā Mārupes novada pašvaldības policijas darbības nodrošināšanai, nodrošinot policijas klātbūtni iedzīvotāju drošībai 24 stundu darba režīmā, nodrošinot pastāvīgu informācijas pieņemšanu no iedzīvotājiem, profilaktisko darbu ar nepilngadīgām personām un izbraukumus uz pārkāpumu vietas. Izdevumu apmērs ir samazinājies par 254 671 EUR. Budžeta samazinājums saistīts ar to, ka 2018.gadā tika veikta Pašvaldības policijas atrašanās vietas maiņa no Jaunmārupes uz Mārupi. 2019.gada budžetā iekļautas investīcijas, kuras izriet no attīstības plānošanas dokumentiem – turpinot video novērošanas sistēmas ieviešanu un nepieciešamā speciālā inventāra iegādi.

Ekonomiskā darbība

Izdevumi plānoti 1 402 477 EUR apmērā: izdevumi ietver Būvvaldes darba nodrošināšanai paredzēto finansējumu 152 695 EUR apmērā, tūrisma attīstībai novadā pašvaldības finansējumu 67 940 EUR apmērā un autoceļu un ielu uzturēšanu un būvniecību novadā 1 181 842 EUR apmērā.

Vides aizsardzība

Izdevumi plānoti 120 000 EUR apmērā, vides uzlabošanas un uzturēšanas pasākumu veikšanai, (piem., zāles pļaušanai).

Pašvaldības teritoriju un mājokļu apsaimniekošana

Izdevumi plānoti 3 929 571 EUR apmērā, t.sk.:

- 438 776 EUR Administrācijas teritorijas plānošanai un attīstībai, tajā skaitā investīciju plāna īstenošanai
- 3 490 795 EUR Pašvaldības īpašuma pārvaldes darba nodrošināšanai un investīciju plāna īstenošanai

Veselības aizsardzība

Izdevumi plānoti 31 780 EUR apmērā, veselības pieejamības nodrošināšanai, remontdarbu veikšanai ārstniecības iestādēs.

Atpūta, kultūra, sports un reliģija

Izdevumi plānoti 2 027 853 EUR apmērā, t.sk.:

- 80 416 EUR Mazcenu bibliotēkas darba nodrošināšanai;
- 794 180 EUR Mārupes kultūras nama darbības nodrošināšanai un kultūras pasākumu nodrošināšanai;
- 1 153 257 EUR Mārupes sporta centra darbības nodrošināšanai un sporta pasākumu īstenošanai, sportistu un atsevišķu sporta veidu finansiālam atbalstam.

Izglītība

Izdevumi plānoti 21 958 512 EUR apmērā, t.sk.:

- 4 083 335 EUR pašvaldības pirmsskolas izglītības programmas īstenošanas nodrošināšanai
- 282 171 EUR pašvaldības sākumskolas izglītības programmu (t.sk. speciālo programmu) īstenošanai
- 11 179 697 EUR pašvaldības vidusskolu un pamatskolu darbības nodrošināšanai
- 1 250 404 EUR pašvaldības profesionālās ievirzes izglītības nodrošināšanai
- 5 162 905 EUR izglītības papildus pakalpojumu nodrošināšanai, tajā skaitā Izglītības dienesta darbības nodrošināšana, privāto izglītības iestāžu līdzfinansēšana un aukļu pakalpojumu sniegšana novadā deklarētiem bērniem, kā arī investīcijās plānotās jaunās pirmsskolas izglītības iestādes būvniecība.

Sociālā aizsardzība

Izdevumi plānoti 1 395 129 EUR apmērā, t.sk.:

- 1 180 041 EUR Sociālā dienesta darbības nodrošināšanai, t.sk., dažādu veidu pabalstiem 500 700 EUR,
- 167 569 EUR Bāriņtiesas darbības nodrošināšanai;
- 47 519 EUR Administratīvās komisijas darba nodrošināšanai.

Speciālais budžets

Mārupes novada pašvaldības speciālā budžeta ieņēmumu galvenā sastāvdaļa ir mērķdotācija pašvaldību autoceļiem (ielām). Saskaņā ar Ministru kabineta 2008.gada 11.marta noteikumiem Nr.173 „Valsts pamatbudžeta valsts autoceļu fonda programmai piešķirto līdzekļu izlietošanas kārtība” (ar grozījumiem), nosaka, ka Mārupes novadam piešķirta mērķdotācija 0,4144% apmērā no Valsts budžetā paredzētā finansējuma valsts autoceļu fondu programmā noteiktās apakšprogrammas „Mērķdotācijas pašvaldību autoceļiem (ielām)”. 2019.gadam mērķdotācija plānota 2018.gada līmenī 207 622 EUR, kas atbilst Satiksmes ministrijas mērķdotāciju sadalījumam saskaņā ar 2019.gada 8.janvāra rīkojumu Nr. 01-03/5 par mērķdotācijas pašvaldību autoceļiem (ielām) sadalījumu starp pašvaldībām.

Mārupes novada pašvaldība 2019.gadā plāno ieņēmumus par dabas resursu nodokļa maksājumiem 100 000 EUR apmērā. Likums „Par dabas resursu nodokli” nosaka, ka pašvaldības budžetā ieskaita 60% no novada teritorijā veiktās darbības, par kuru saņemts dabas resursu nodokļa maksājuma par dabas resursu ieguvī vai izmantošanu vai vides piesārņošanu. Izdevumi plānoti 613 588 EUR apmērā: autoceļu fondam 207 622 EUR apmērā, Vides aizsardzībai 405 966 EUR apmērā.

Programma turpmākajiem 2 saimnieciskajiem gadiem

Mārupes novada Dome 2018.gada 19.decembra sēdē Nr.16 ar lēmumu Nr.5 pieņemts lēmums par Mārupes novada attīstības programmas 2020. – 2026.gadam izstrādes uzsākšanu.

Pašvaldības aizņēmumi un galvojumi

Saskaņā ar noslēgtiem aizņēmumu līgumiem ar Valsts kasi, 2019.gadā paredzēts atmaksāt aizņēmumu pamatsummas 1 722 407 EUR apmērā.

Kopējās uzņemtās saistības ir 26 658 339 EUR. Saistības turpmākajos trīs gados ir plānots atmaksāt 5 251 379 EUR apmērā:

2020.gadā 1 748 443 EUR apmērā;

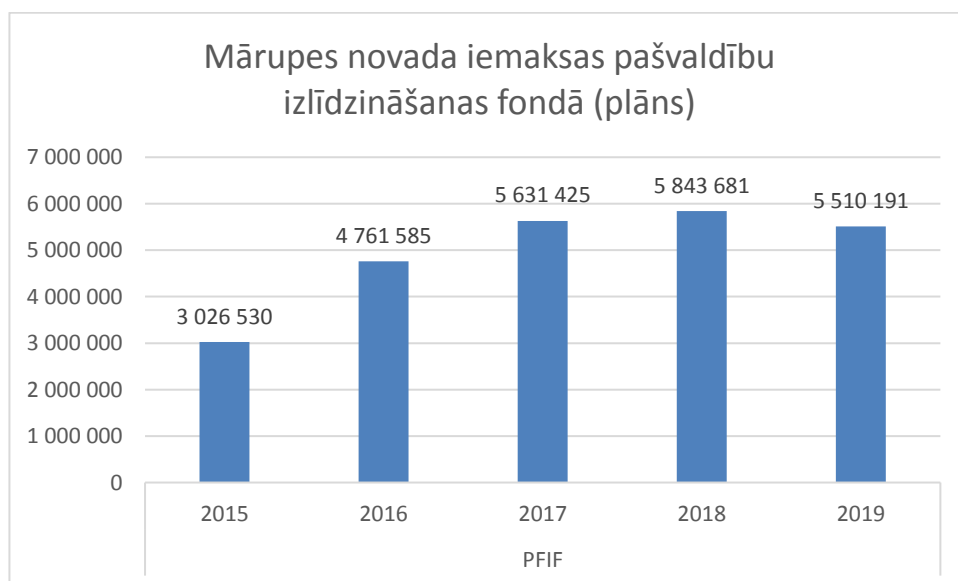
2021.gadā 1 750 428 EUR apmērā;

2022.gadā 1 752 508 EUR apmērā.

Sakarā ar iedzīvotāju skaita palielināšanos, pašvaldības prioritāte ir izglītības pieejamības nodrošināšana, kas cita starpā paredz izglītības iestāžu paplašināšanu un jaunas pirmsskolas iestādes būvniecību. Tā kā nav apstiprināts Valsts budžets 2019.gadam, pašlaik nav zināmi pašvaldības aizņēmumu nosacījumi, tādēļ pašvaldības budžetā 2019.gadam nav iekļauti jauni, bet nepieciešami aizdevumu projekti. Pēc Valsts budžeta 2019.gadam apstiprināšanas, pašvaldība plāno pārskatīt saistību apmēru un to palielināt izglītības iestāžu pārbūvei un jaunas izglītības iestādes būvniecībai.

Cita informācija, kuru pašvaldības dome atzīst par nepieciešamu

Mārupes novada pašvaldība ir maksātājs pašvaldību izlīdzināšanas fondā. 2019.gadā pēc nodokļu reformas iemaksas izlīdzināšanas fondā pašvaldībai ir samazinājušās un plānotas pagaidu budžetā apstiprinātā apmērā 5 510 191 EUR.

Domes priekšsēdētājs

M.Bojārs